

A Nagyszülők és Idősek VI. Világnapja

"Én akkor sem feledkezem meg rólad"(Iz 49,15)

Szeretett testvéreim!

Izajás próféta szavai által az Úr megígéri, hogy soha senkiről nem feledkezik meg. Biztosít bennünket arról, hogy arcunk tenyerébe van vésve (vö. Iz 49,16), és hogy szeretete nagyobb, mint egy anya szeretete gyermeke iránt (vö. Iz 49,15). A próféta egy bensőséges és mély párbeszédet tár elénk, amelyben Isten személyesen szól minden egyes emberhez és egész népéhez, a bizalmas „te” megszólítást használva. Ma is úgy olvashatjuk ezeket a szavakat, mint amelyek mindannyiunkhoz szólnak, és mindegyikünk meghallhatja ezt a hozzánk intézett ígéretet: „Én akkor sem feledkezem meg rólad.”

Ezek a szavak vigasszal és bizalommal töltenek el bennünket. Választ adnak arra a fájdalmas érzésre, amely oly gyakran gyötri az ember szívét: „Elhagyott engem az Úr, megfeledkezett rólam az Úr” (Iz 49,14). A Szentírásban – különösen a zsoltárokból – sokszor éppen azoknak a fájdalmából fakad az imádság, akik úgy érzik, hogy életük már senkit sem érdekel, és elhanyagolják őket. A feledés fájdalmas tapasztalata sajnos sokakat érint, különösen az idős embereket.

Isten szeretete, amely senkiről sem feledkezik meg, az igazságosság cselekedeteként és válaszként jelenik meg arra a névtelenségre, amelyben az emberi élet oly gyakran elveszik. Különösen sok idős ember élete fölött mintha egy fátyol lebegne, amely elhomályosítja vonásaikat, és a feledésbe burkolja őket. Így történik ez azokban az otthonokban, ahol az egyedüllét uralkodik, de az ápolási intézményekben is, ahol az egyes személyek egyedisége könnyen egy ágyszámra vagy egy betegségére redukálódhat.

A Nagyszülők és Idősek Világnapjának ünneplése alkalmat kínál arra, hogy újra felfedezzük: az Egyház arra hivatott, hogy mindenki anyja legyen, és hogy bármely életkorban mindig újra felfedezhetjük magunkat Isten fiainak és leányainak. Legyen ez a nap ösztönzés mindenki, különösen a fiatalok számára, hogy újra felvegyék azt a szép szokást, hogy meglátogatják nagyszüleiket, családjuk idős tagjait, sőt azokat is, akik egyáltalán nem részesülnek látogatásban. Ezzel az üzenettel és jelenléteikkel vigyétek el nekik a Pápa közelségét és szeretetét. Tegyétek lehetővé, hogy a próféta szavai – „Én akkor sem feledkezem meg rólad” – gyengéd és szeretetteljes találkozássá váljanak.

„Egy olyan korban, amely egyre gyorsabbá és töredezettebbé válik, az emberi test továbbra is azért kiált, hogy gyengéd kezek gondoskodjanak róla, figyelmes elmék ismerjék fel, és jóságos szavak szólítsák meg. A digitális kultúra megsokszorozza a kapcsolatokat és új találkozási lehetőségeket kínál; az emberi szív azonban továbbra is megőrzi a közelség iránti elengedhetetlen szükségletét” (Magnifica humanitas enciklika, 239.).

Az Egyház ismeri idős fiai és leányai szenvedését; tudatában van annak, hogy rájuk túl gyakran előítéletekkel tekintenek, és tehernek tartják őket. Tudja, hogy a haszonközpontú gazdaság gyengíti a családi kötelekeket; tudja, hogy sok idős embert gyermekei magukra hagynak, mert azok kénytelenek elvándorolni, vagy egyes esetekben háborúba vonulni. Mindezek miatt örömmel hirdeti az Úr ígérését: „Én akkor sem feledkezem meg rólad!”

Minden életkorban, de különösen akkor, amikor már nem vagyunk fiatalok, vigasztaló felismerni – ahogyan Boldog I. János Pál pápa mondta –, hogy mi vagyunk „Isten örök szeretetének” címzettjei. „Tudjuk, hogy szeme mindig rajtunk van, még akkor is, amikor úgy tűnik, hogy éjszaka van. Ő Atya; sőt még inkább: Anya” (Angelus, 1978. szeptember 10.). Még ha nem is természetes számunkra így gondolkodni, az igazság az, hogy öregkorunkban sem szűnünk meg fiak és leányok lenni, ezért minden nap érvényes marad a meghívás, hogy visszatérjünk Isten karjaiba, akinek szeretete egyszerre atyai és anyai.

Sokak számára Isten gyengédségének felfedezése az élet folyamán történik meg, olykor csak annak utolsó szakaszában. Egyre gyakrabban fordul elő – a múlttal ellentétben –, hogy valaki úgy öregszik meg, hogy nem volt valódi hitbeli tapasztalata. Ebben az esetben az idős kor, kiindulva azokból a kérdésekből, amelyek ebben az életszakaszban a legsürgetőbbé válnak, megfelelő idő lehet arra, hogy valaki elkezdje vagy újrakezdje lelki életét. Ezen az új úton felismerhetjük, hogy Isten – amint Szent Ágoston mondja – „anya, mert melegít, táplál, szoptat és oltalmaz” (Kommentár a 26. zsoltárhoz, II, 18). Ez a felismerés segít bennünket abban, hogy ne szégyelljük egyre nyilvánvalóbb törékenységünket, és megértsük, hogy mindannyian segítséget szenvedünk egymásra, figyelmet és gondoskodást kérünk. Most már gyermeki bizalommal fordulhatunk imádságban Istenhez, aki közel jön hozzánk, és akit gyengédségében tanulunk felismerni. Sohasem késő elkezdni felé fordulni. Ez mindannyiunk számára nagy ajándék lehet.

Kedves idős testvéreim, Ferenc pápa „új népnek” nevezett benneteket (Katekézis, 2022. február 23.), mert az emberiség történetében még soha nem volt ennyi idős ember. Ezért fontosabb, mint valaha, hogy veletek, ezzel az „új néppel” együtt gondolkodjunk arról, mi lehet hivatásunk akkor, amikor a törékenység – amely az embert születésétől fogva kíséri – látszólag felülkerekedik. Azt mondom nektek: ne féljete a törékenységtől! Ez a gyengeség új lehetőséget rejt magában, amely megvilágítja az élet többi szakaszát is. Amikor ugyanis a törékenységet elfogadjuk és elismerjük, „megnyitja a szívet a kölcsönös támogatásra és Annak segítségül hívására, aki megadhatja azt, amit semmilyen emberi hatalom nem tud biztosítani: a szívek mély kiengesztelődését, és vele együtt a valódi békét” (Találkozó az algériai közösséggel, „Afrikai Miasszonyunk” bazilika, Algír, 2026. április 13.).

Így élhetjük meg öregkorunkat keresztényként: „törékenyen”, ugyanakkor „meghívottként”. Egy férfi és egy nő idős korában is újjászülethet (vö. Jn 3,4–6), és a prófétával együtt mondhatja: „A megtérésben és a nyugalomban lesz üdvösségetek, a csendben és a bizalomban lesz erőtök” (Iz 30,15). Ez az erő meghívássá válhat arra, hogy az emberi együttélést ne a gőg és a hatalom útjain biztosítsuk, hanem a kiengesztelődés és az igazi béke útjain.

Ebben az időszakban, amelyet oly súlyosan megjelöl a háború és a társadalmi erőszak, sokan teszik fel a kérdést, milyen világban fognak felnőni unokáik. Arra buzdítalak benneteket, kedves barátaim, hogy csatlakozzatok hozzám a világ mielőbbi békéjéért mondott buzgó imádságban.

Kedves idős nővéreim és testvéreim, köszönöm nektek, hogy minden nap imáitokkal támogattok engem, különösen akkor, amikor a szentolvasót imádkozzátok. Szívből viszonzom ezt, és ezzel a kívánsággal búcsúzom tőletek: az Úr újítson meg bennünket mindig a hitben, a reményben és a szeretetben, ő, aki soha nem feledkezik meg rólunk!

Kelt a Vatikánban, 2026. június 15-én.

XIV. LEÓ PÁPA

